

Гротеск ~ А Готика Епічний

від Дж. Е. Грейвена

Розділ XV

~«Отримати

— Вставай, негайно! — вигукнула праля, нахилившись над Лазарем і тицьнувши пальцем йому в бік. — Вставай, кажу я, пане Лазаре! — Лазар прокинувся, задихаючись, схопився за живіт і мимоволі схопив і свою руку. Вона вивільнила руку і дорікнула йому: — Дивись на себе — забруднив свою нову сорочку навіть перед аудієнцією у мого пана!

Лазар випростався і подивився на свій заплямований вином живіт. Він одразу схопився за голову, здригнувся і впав назад на ліжко. «Боже мій, все обертається по колу». «О ні, не треба», — гавкнула праля. «Дай мені цю сорочку! Мій лорд скоро прийде. А тепер вставай звідти!»

Лазар застогнав і насилу підвівся на ноги, перш ніж важко спертися на стіну. Він насторожено озирнувся, ніби бажаючи побачити кімнату по-новому. Потім він потер очі та пощипав перенісся, зауважуючи собі, що брат Одіно ніколи не згадував йому про злу сторону вина.

«Хіба є добра сторона будь-якої поганої речі?» — поскаржилася жінка, відтягуючи Лазаря від стіни та супроводжуючи його до столу за кулак сорочки. «Літаюча людина чи ні, ви всі однакові — кожен з вас». Вона розвернула його і зупинила.

місце. «Чоловіки: очистіть їх, дайте їм випити і ще раз очистіть», — бурчала вона, розстібаючи його блузку. Лазар знову здригнувся і потягнувся до його голови, коли вона лягнула його по руці. «Замовкни; часу обмаль».

Він зітхнув і відвернувся, щоб оглянути порожню стільницю, єдиний новий канделябр і тепер перетворену кімнату; помітивши, що навколо нього не було жодної плямки їжі, безладу чи розлитої рідини. Він подивився в куток. «Де щур?»

«Щур; який щур?»

«Він лежав просто там, у кутку кімнати», — запропонував він, вказуючи пальцем.

«Ти все ще п'яний», — вона пихкнула й похитала головою.

«Що, з їжею?»

«Його забрали сьогодні вранці... поки ти хропив», — заявила вона, витягуючи його руку з -під сорочки. «І ти впустив половину їжі для мого лорда на підлогу. Тобі має бути соромно; поводитися так після такого доброзичливого прийому, який він тебе влаштував».

«Це було через вино. Я, здавалося, не міг стояти. Я не знав, що...»

Вона перебила його, проповідуючи: «Я вже чула багато такої нісенітниці — це вина, але не твоя». Вона зняла з нього блузку, розстебнула її та повернула сорочку навскіс, щоб оглянути її фіолетовий стан.

Лазар поправив крила й почухав голову. — Ви так кажете, лорде д'Альсікур, — він іде?

«І зовсім одразу ж», — гавкнула вона, повертаючись і відходячи від нього. «Це мало статися відтоді; однак, коли він дізнався про ваш ганебний стан, він дав вам щедрий час, щоб ви взяли себе в руки — більшу частину дня вже. — Вона насупилася, перекинула сорочку через руку та гукнула йому у відповідь: — Нечасто гість змушує його так довго чекати. Ви могли б упокоритися перед ним і менше звинувачувати вино, ніж, на вашу думку, воно заслуговує. — Праля постукала у двері та вислизнула.

Коли Лазар обійшов стіл і сів на лавку, двері знову відчинилися. Троє великих охоронців увійшли до кімнати та вишикувалися біля стіни. Після цього темноволосий молодий чоловік з рідкою бородою пройшов крізь двері та різко зупинився, його світло-зелені очі одразу ж упали на Лазаря. Його обличчя могло здатися майже хлоп'ячий, і різке контрастував з рештою його тіла; він був високий, міцної статури і мав статуру обвітреного солдата. Він розстібнув плащ і накинув його на готову руку охоронця. Потім поправив свій двобортний жилет, посміхнувся і повільно підійшов до Лазаря. «Лазаре Гогу, я так розумію?» Він кивнув. «Я лорд Серіс Д'Альсікур, граф де Лангене, і старший у цих землях». Він обійшов стіл навпроти Лазаря. «Я чекав на цей момент разом з вами». Він стиснув свої

руки, з очевидним задоволенням дивлячись на голий торс Лазаря, коли він проголосив: «Нарешті ми зустрілися».

Лазар шанобливо відповів глибоким і тривалим уклінком. «Пане, честь належить мені».

«Справді, вставай — не треба», — радісно наполягав він.

Лазар підвівся і помітив вельможу, що наближався до нього. Він почув дзвін монет під ризами чоловіка. І він побачив, як його жилет на мить розсунувся, відкриваючи рукоятку кинджала в піхвах.

Д'Альсікур зітхнув і похитав головою, додавши: «Я мушу висловити свої найглибші вибачення за...» жорстоке поводження, якого ви зазнали під час мого перебування під вартою. Я суворо наказав Ніякої шкоди вам не сталося. Мої люди були хоробрі — деякі з них загинули, захищаючи вас. Якби я передбачав такий бунтівний збір, я б відправив значно більше людей.

Лазар опустил погляд.

Д'Альсікур глибоко вдихнув, поплескав по стільниці й посміхнувся. «І все ж ви тут, слава Богу. А тепер, коли ви в безпеці, можу запевнити вас, що мої армії та божественна влада Святого Престолу, особливо цієї провінції, до ваших послуг, якщо вони вам знадобляться». Він кивнув. «Отже, я сподіваюся, що вам усе сподобалося, так — ваш одяг, бенкет — і вино?»

«Справді», — наполягав Лазар, — «я ніколи не бачив стільки їжі на такому великому столі — чи такого вишуканого вбрання, як цей. Пробачте мені, що я розлив вино, пане; я втратив рівновагу. Це було дуже несподівано».

Лорд відпустив його, махнувши рукою, і заспокоїв: «Цілком очікувано, враховуючи все, що ти пережив останнім часом. Це була надто яскрава блузка, щоб приховати пляму». Він клацнув пальцями. «Ах! Будь певен, моя служниця принесе іншу, поки ми розмовляємо. Набагато темніший відтінок підійде — навіть глибокий, як сутінки». Він зітхнув і посміхнувся. «А оскільки ти зараз між блузками і частково голий, можливо, ти міг би показати мені найпрекрасніші частини себе — особливо свої крила, якщо хочеш?» Він жестом запросив його повернутись. «Розгорни їх для мене».

Лазар послухався, ненадовго розгорнувши повний огляд, перш ніж обернутися і помітити пильні погляди солдатів і зеленуватий блиск в очах д'Альсікура. Чоловік плеснув у долоні і приклав переплетені пальці до підборіддя. «Абсолютно вражаюче; які ж у тебе величезні крила, Лазаре. Ти справді дивовижний». Він жестом вказав на лави, підходячи до них сам. «А тепер, будь ласка, сідайте».

Коли Лазар сів за стіл, чоловік нахилився до нього, широко відкрив рота і лише промовив: «А-а-а».

Лазар послухався грубого жесту, широко роззявивши рота для д'Альсікура.

Лорд хихикнув і ляснув рукою по столу. «А які ж у тебе великі зуби, справді дивовижні!» Він схопився за мочку вуха, нахилився і подивився на вуха Лазаря. «І гострий слух у тебе, мабуть, є, так?»

«Так, мій пане», — зізнався Лазар, відчуваючи певне збентеження через увагу, яку йому приділяли. Його не надто чоловічі риси обличчя. Він прокашлявся. «Якщо вам буде до вподоби, можливо, ви поділитесь причиною вашого виклику?»

«Так і буде», — заявив Д'Альскур, відкидаючи своє задоволення заради більш спокійного тону. «Я викликав вас у надії, що ви зможете допомогти мені з певним завданням — справою, яка цілком у ваших силах для такої обдарованої людини, як ви».

«Що це за завдання?»

Шляхтич глибоко вдихнув і подивився на стіл, коротко обмірковуючи, перш ніж постукати пальцем по столу. «Можливо, мені варто почати спочатку, так?»

«Якщо бажаєте поділитися», — відповів Лазар, посміхаючись і киваючи.

«Добре тоді. Моїм старшим братом був лорд Гілдар Д'Альскур, колишній граф де Лангене. Його замок знаходиться за багато льє на захід звідси; однак, він відтоді помер — від випарів — багато років тому. Його дружина померла невдовзі після цього під час пологів, не залишивши спадкоємця — вижила лише дитина. Гілдар передбачав цю можливість, серед інших нещасть, вже підготувавши остаточне заповіт, законний та обов'язковий, для вирішення саме такої ситуації. У ньому він постановив таке: якщо у нього буде дитина, яка не здатна доглядати за своїм майном, то я маю взяти на себе обов'язки губернатора до того часу, поки дитина не стане цілком дієздатною. Більше того, він записав таке: якщо дитина дівчинка, то я маю довести її до повноліття та побачити її в шлюбі з відповідним сановником, перш ніж передати його майно їм обом. Як заявлено присяжним та зареєстрованим письмовим документом і законом; хоч би як я хотів, я зобов'язаний дотримуватися його постанови, після чого; після моєї смерті дівчинка успадкує весь його майно — одружене чи ні. Дівчина — моя племінниця, Ендора Д'Альскур, і ледве досягла віку, щоб відрізати пристрасть від розуму, або добро від зла, якщо на те пішло. Як сталося, вона з того часу втратила мою прихильність, перетворившись на розпусну та жадібну відьму, абсурдно вимагаючи, щоб усі колишні землі мого батька були передані їй — і Гілдарда, і мої. Своїми хитрими хитрощами вона заручилася з лордом Фредеріхом Гюгоном, графом де Бурбонезом — навіть свиня була б кращим залицяльником, ніж Гюгон, П'яний Різник. Проте вона переконала Гюгона оскаржити остаточний вирок мого брата, і він... звернувся до королівського суду, навіть коли розпочав кампанію набігів, вбиваючи моїх людей, які обробляли поля землі Гілдарда. Відповідно, королівський магістрат викликав архієпископа Престолу для переговорів. Церква закликала його дотримуватися перемир'я, доки питання не буде вирішено. Однак Гюгон з того часу порушив перемир'я, і взяли в облогу замок Гілдарда, не шкодуючи жодного життя — навіть життя дітей — навіть

— діти , — вигукнув д'Альсікур, вдаряючи кулаком по столу.

Лазар здригнувся.

д'Альсікур розслабив кулак і потер очі двома пальцями. «Вибачте за мою образу». Він глибоко вдихнув і продовжив розповідати про свою дружину та її добрячу: «Леді д'Альсікурт а її троє молодших братів були в замку Гілдарда, коли Гугон розпочав облогу. Його люди вбили їх і спалили їхні останки разом з тілами моїх солдатів і селян. Тепер я маю вірити, що Ендора висловила свої співчуття і сказала, що їх не було. у замку, коли Гугон напав. Однак леді д'Альсікурт та її брати зникли безвісти вже два тижні.

д'Альсікур різко підвівся з-за столу, підійшов до стіни, схрестив руки та прихилився спиною до каміння. Він кивнув Лазарю. «І нещодавно я отримав звістку про зовсім інші стосунки між Ендорою та Гугоном. Мій інформатор розповів мені, що Гугон тримає Ендору в полоні окремо від себе, поки спить у ліжку Гілдарда. З цього я можу лише зрозуміти, що він щадить її життя лише тому, що я ще не мертвий. А коли я помру — а потім помре вона — він встане, щоб опротестувати мій остаточний указ і отримати повне володіння всією провінцією мого батька . Я знаю його план. Він уже похвалився своїм людям, що нападе на мій замок, не залишивши нікого живим, хто б про це розповів».

П'яний Різник піднімає проти мене своє військо, поки я говорю.

д'Альсікур підійшов до столу й сів, пильно дивлячись на Лазаря. «Ось тут ти можеш зробити мені серйозну послугу. Сотні життів — чоловіків, жінок і дітей — летять на твоїх крилах, Лазаре. Як християнський льотчик, я очікую, що ти зробиш свій внесок у служіння справедливості та праведності у Святе Боже Ім'я».

Лазар заворушився та зібрався з силами. Він важко ковтнув і кивнув.

д'Альсікур звернувся до своїх охоронців: «Згадайте свою клятву — поклялися мовчати; нічого не говорити про цю мить». Охоронці кивнули, і д'Альсікур повернувся до Лазаря. Він нахилився над столом і провів пальцем по його поверхні, ніби обводячи невидиму карту. «Після настання ночі мені потрібно, щоб ви полетіли до замку Гілдарда і увійшли в середнє вікно південної вежі, яке відкривається на гвинтові сходи, що піднімаються до верхнього коридору. Коридор веде прямо до головних покоїв замку ». Ліворуч — кімната Гугона ; праворуч — кімната Ендори. Оскільки Ендора є в'язнем Гугона , її двері замкнені ззовні; і жодній охороні не дозволяється перебувати в коридорі.

Лазар відхилився і похитав головою, важко зітхнувши.

д'Альсікурт заспокійливо махнув рукою. «Ні, ні, не хвилюйся! Послухай мене, ніхто тебе не викриє! Гугон розставляє свою внутрішню варту лише біля підніжжя сходової клітки, і вона не...»

Очікуйте входу через вище вікно. Більше того, ви прилетите з тилу замку, що перетинає круту скелю, і вам не знадобиться охорона. Його армія охороняє передню та бокові частини замку; і їхні очі будуть охоплювати територію, а не небо. Ви зможете залітати туди й назад, без жодної уваги чи згадки про вас. — Д'Альсікур відхилився від столу, простягнув Лазарю руки та посміхнувся. — Бачите? Це надто просте завдання для людини, яка може літати піввечора без відпочинку. Господь справді благословив мій народ твоєю несподіваною присутністю, Лазарю. За це вони будуть вічно вдячні тобі.

«Пане мій, — сказав Лазар, прокашлявшись, — можливо, ви помилково розумієте мої здібності. Я можу пролетіти піввечора без відпочинку; проте я не можу нести ще одну ніч під час польоту — це понад мої можливості».

«Я не очікую, що ти когось кудись тягнутимеш». Д'Альсікур витягнув кинджал і встромив його в стільницю. «Це не надто важкий тягар?»

Лазар примружив очі, дивлячись на клинок з чорною руків'ям. «Отже, я так розумію, ти не просиш мене врятувати Ендору?»

Він підвів погляд і побачив, як д'Альсікур хитає головою та каже: «Вона не твоя, Лазаре, щоб ти її рятував. Тільки милість Господа Всемогутнього може так вчинити». Він нахилився і постукав пальцем по рукоятці ножа. «Це все, що тобі потрібно нести — він легкий, як пір'їнка, і гострий, як око сокола. Візьми його».

«Господи, мені це не потрібно», — відрізав Лазар.

«Ні, не можна покладатися лише на силу. Гугон — велика людина. Тепер ти візьмеш її з собою, нічого не залишаючи на волю випадку». Д'Альсікур тицьнув пальцем на Лазаря та підморгнув. «Він великий; але знову ж таки, не хвилюйся. Як і щовечора, він буде п'яний і спатиме сам. Він не прокинеться від тихих кроків. Тож будь швидким і чистим; і переконайся, що він більше не дихає. Залиш йому кинджал, щоб його люди знайшли його вбитим моїм власним клинком. Потім ти мусиш покинути те саме вікно вежі та летіти назад до мене. Я» чекатиму на ваше безпечне повернення.

Лазар похитав головою. «Однак, мій пане, я бачив ваше військо біля замку. Це було чудово». Як лорд Гугон може перемогти таку кількість людей, якщо ви поставите їх на захист свого замку? Можливо, якщо ти це зробиш, то кров не проллється.

Д'Альсікур похитав головою. «Це була не моя армія, зібрана біля воріт, а непокірний і небажаний натовп. Коли звістка поширилася по всій провінції, вони прийшли за тобою. По правді кажучи, мої вірні лави значно скоротилися і здебільшого залишаються в замку. І на відміну від мене, Гугон очолює значну армію — можливо, навіть більшу за той натовп, який ти бачив. Загалом, у мене мало захисту, якщо він завдасть удару». Село, що за межами замку, першим упаде. Як завжди, він пощадить

немає життів».

Лазар оглянув стіл, обмірковуючи варіанти. «Тоді, можливо, ти зможеш відвести своїх селян і воїнів від лиха — як це зробив Мойсей зі своїм народом; і кров не проллється ...»

«Ні, Лазарю, — втрутився він, — я не Мойсей; і це не далека стародавня земля. Я васал і слуга царя — просто пан — і це мої землі та їхній народ. Нам нікуди йти. Ми народилися на цій землі; ми обробляємо цю землю; і нас поховують у тіні наших предків — це наш дім. Якщо я накажу своєму народові покинути все, що йому дороге, і дозволю Гугону спалити їхні будинки та осквернити могили їхніх батьків, братів і синів, які загинули від його руки, тоді вони повстануть проти мене — і селянин, і солдат. І я не міг би їм за це заздрити».

Він дивився крізь стіни, зважуючи, який ще вихід йому залишався. «Мій пане, якщо у вас так мало людей, то чому вам потрібна така ж кількість землі, як і тоді, коли у вас їх було багато? Можливо, ви могли б укласти з ним мир, запропонувавши йому частину землі, яка вам більше не потрібна. А можливо, ви могли б послати єпископа, щоб він уклав угоду і звільнив його з Ендори. І жодної крові...»

«Ніхто не може торгуватися з Гугоном. Він прагне всіх моїх земель — і моєї голови — і не погодиться на менше; він поза розумом. Більше того, єпископ утік, залишивши мені лише крилатого чоловіка та кинджал».

«Втік? Чому втік Його Емінінція?»

Д'Альскур перевів подих і коротко посміхнувся. Він закотив очі, сплетів пальці й пояснив майже неохоче: «Ну, бо я наполягав на ньому, щоб він уклав інший вид угоди: такий, що передбачав би своєрідне неформальне розслідування, яке, як я вважав, могло б допомогти вгамувати зростаючі підозри та заспокоїти занепокоєння мого народу». Д'Альскур суворо подивився на солдатів біля стіни, які кивнули щирими головами .

Лазар спитав: «Інквізиція стосувалася мене — Його Преосвященства та писаря, так?»

Д'Альскур кивнув. — Від імені мого народу я вимагав, щоб представник Церкви проголосив, що ви не диявол, а просто літаюча людина. — Він голосно прокашлявся . — Під час свого надто тривалого перебування в замку, під постійною охороною заради його безпеки, зауважте, він знайшов час зібратися з думками про наше делікатне становище. Тепер причина зрозуміла, так?

Лазар відвів погляд.

Д'Альскур продовжив: «Тим не менш, він утік до Авін'йона зі своїми турботами». Він знизав плечима. «У мене не було іншого виходу. Я не міг дозволити йому наказати спалити вас на вогнищі».

Лазар здригнувся. «Його Преосвященство хотів мене спалити? Але він визнав мене літуном . Тільки писар сказав інакше».

«Неважливо; вони більше не турбуватимуть вас. Ви під моїм захистом; і мій народ тепер спокійно почувається серед себе звичайним християнським літучим чоловіком». Він повернувся до охоронці, які стояли біля стіни, звернулися до них: «Хіба це не правда?» Вони відповіли одноголосно: «Так, пане мій».

«Але ти вважаєш мене дияволом?» — спитав його Лазар.

«Важливо», — відповів він, швидко повернувши шию, — «Тільки те, що ти в безпеці».

«Якщо дозволите, мій пане, це має для мене значення».

Д'Альсікур зітхнув і похитав головою. «Добре; зізнаюся, що спочатку , коли один з моїх солдатів надіслав звістку про ваше захоплення, я подумав, що ви можете... гм, що, можливо, ти був... Дияволом, полоненим». Він знизав плечима. «Його спогад — Ви були, м'яко кажучи, досить колоритні; як він мені змусив уявити, ви були на цілу голову вищими за найвищого з моїх людей, з жахливими крилами дракона та зубами, такими великими, що могли б поглинути навіть корову. Це були просто слова безпідставні; порожні балачки, як я згодом дізнався з вашого короткого перебування. — Він простягнув руку Лазарю та засміявся. — Подивись на себе. Ви не Диявол — та й взагалі не Диявол, зрештою , — просто летюча людина.

Лазар схилив голову. «Але якщо ви вважали мене дияволом, то чому ви впустили мене у свій дім?»

Вони шукали одне одному очі.

Д'Альсікур різко встав, склав руки за спину і почав ходити по кімнаті, продовжуючи не відводячи очей від Лазаря. Потім він різко зупинився і обернувся на п'ятах, щоб стати обличчям до Лазаря, кажучи: «Так; і чому б такій богобоязливій людині, як я, запрошувати все нечестиве, як — Сам Диявол, у його оселю? — Він посміхнувся, вільно сперся на стіну та похвалив Лазаря: — Ви досить добре володієте дисципліною діалогу та залишаєте мало місця для пустих слів. Мені здається, що ви можете перевершити навіть єпископа в розмовах та суперечках. — Він перевів подих і прийняв щиршу позу. — Тим не менш, це було не таке вже й важке рішення для мене, оскільки в мене не було іншого вибору, окрім як наполягати на аудієнції. з тобою. Якщо ти Диявол, як стверджували мої солдати, то я зрозумів, що ти цілком можеш запропонувати мені своєрідний пакт і, можливо, надати мені варіанти, недоступні мені.

Лазар запитав його, і в його голосі зростало занепокоєння: «Що за... гм, будь ласка... що за угода?»

«Звісно, угода, яка врятувала б життя мого народу — в обмін на моє власне, звісно», — визнав Д'Альсікур, знову сідаючи навпроти Лазаря.

Лазар прокашлявся й урочисто заявив: «Можливо, диявол забере більше, ніж ваше життя, пане. А як щодо вашої душі?»

Чоловік кивнув. «Так, мою душу в обмін на перемогу над Гугоном і вічний захист моїх земель і народу від таких катів, як він». Він склав руки перед собою.

— і посміхнувся, радісно кажучи: «Однак, з Божої ласки, угода не мала бути укладена, оскільки ти не диявол, а просто крилатий християнин, який так само може врятувати моїх співхристиян від мерзенного поширення Гугона!» Він погрозив кулаками до стелі та радісно вигукнув: «В ім'я Христа, мої молитви були почуті Його посланням літаючої людини, яка може визволити нас від Диявола, яким є Гугон, і захистити мій добрий народ від його зростаючого зла! Воістину, Господь діє дивними шляхами». Він повернувся до своїх солдатів. «Хіба ж не так?»

«Так, мій пане», – відповіли вони з благоговінням.

Лазар стиснув щелепи й на мить заплющив очі, зважуючи цю мить. «І все ж ти наполягаєш, щоб я забрав життя іншої людини».

Д'Альсікур стиснув губи та кивнув. «Незважаючи на добрі та благочестиві наміри — Щодо такої авантюри, я зрозумів, що у вас можуть бути сумніви. — Він засунув руку в жилет і витягнув брязкаючий гаманець. — Я також готовий запропонувати вам щедру компенсацію. — Він потрусив гаманець. — Тридцять три генуезькі золоті монети мають розв'язати такі побоювання, чи не так? — Він послабив ремінці гаманця та висипав важкі золоті монети на стіл між ними, додавши: — Більшість людей ніколи не заробляють стільки за все своє життя; однак, це все ваше після вашого благополучного повернення. Я людина честі, і моє слово щире. — Він посміхнувся і нахилився до Лазаря, запитуючи: — А що ви скажете про довічну зарплату за працю лише однієї ока? — Д'Альсікур підняв брови і чекав на відповідь Лазаря.

Лазар насторожено подивився то на перевернутий донизу кинджал, вістря якого було втоплено в стільницю, то на купу частково мерехтливого золота, що лежала в довгій тіні ножа. Він похитав головою та відвернувся. «Не все можна виміняти, пане». Він глянув на нього й підняв руки в явній розгубленості. «Ти казав, що готовий запропонувати свою душу, хоча вона не твоя; а тепер наполягаєш, щоб я забрав життя людини, хоча вона не моя». Він опустив руки на коліна й зітхнув. «Пробач мені, мій пане; якщо бути здоровим глуздом, я не можу зробити те, що ти від мене просиш».

Обличчя д'Альсікура спохмурніло. Він стиснув щелепу, повертаючи монети в гаманець. Він міцніше затягнув ремінці, засунув гаманець під жилет, переплев пальці на стільниці,

і глибоко вдивлявся в обличчя Лазаря . Потім він порушив коротку мовчанку, запитуючи його: «Лазарю, чи чув ти коли-небудь казку про трьох пророків і змія?» «Ні», — зізнався Лазар.

«Тоді я мушу розповісти тобі», — заявив він, зручніше влаштовуючись на своєму місці. Він зазирнув через плече Лазаря , ніби вдивляючись у далечінь. «Це сталося ось так...»

«Колись жили-були троє братів, обдарованих пророками Божими. Старший був сліпий, проте благословенний гострим слухом; він міг чути будь-яку форму зла з найбільшої відстані. Середній брат мав дар виняткового зору; він міг бачити будь-яку можливість і завдяки цьому змінювати хід долі. А наймолодший брат був людиною, яка говорила небагато слів, проте була наділена незвичайною мовою, такою, що могла розмовляти з ангелами.»

Одного ранку два старші брати приготували чудовий бенкет і; оскільки наймолодший жив окремо від них, вони вирушили забрати свого брата з сусіднє село. Коли вони йшли єдиною второваною стежкою між двома селами, сліпий брат зупинився і попередив: «Я чую присутність зла на вершині наступного пагорба — це готовий змії, що чатує».

Середній брат пошукав на стежці та відповів: «Так, це так».

Однак я бачу звивисту стежку крізь ліс — ту, що безпечно приведе нас до села нашого брата.

Старший поскаржився: «Я не знаю цього широкого лісу так, як пряма та вузька стежка. Можливо, нам варто продовжити шлях і вбити змія, перш ніж він нападе». Стурбований змієм, він додав: «Однак, оскільки я сліпий, я почекаю тут, поки ти його вб'єш».

Так само боячись змії, інший відповів: «Можливо, нам не слід вбивати одне з Божих створінь, якщо Він благословив нас гострими почуттями, щоб уникати її? А оскільки ти сліпий, вона може вдарити тебе, поки я намагатимуся». Вони погодилися один з одним, знайшовши вагому причину зовсім уникати змії; і вони прослизнули в ліс дорогою до села.

Того вечора всі троє братів повернулися сільською стежкою, зовсім не при собі, обговорюючи майбутнє свято та не підозрюючи про все, що чекало на них попереду. Змії одразу ж вискочив і вдарив найменшого в п'яту. Двоє старших братів поспішили його в безпечне місце та сховали під фіговим деревом. Після цього кожен звинуватив одного в нещасті свого молодшого брата.

Середній брат дорікнув старшому: «Ти знав, що змії був на стежці, але, коли ми повернулися, ти не прислухався до нього! Тепер наш брат уражений!»

Старший брат докорив середньому: «А ти знав, що змії також був на стежці, оскільки ти відмовився вбити його, коли я про це попросив з тебе! Тепер наш дорогий брат близький до смерті!»

Тоді наймолодший закричав різними мовами і налякав чоловіків, змусив їх замовкнути. Він розповів їм, що ангел промовив до нього: «Це був Бог, який поставив змія на стежці, щоб знати, хто гідний йти цим шляхом. І оскільки Він благословив ваших братів гостре чуття, щоб знати Зло, проте вони не виявили жодної терміновості чи обов'язку усунути його; Він проголосив відтепер, що змії стане немов дракон під ногами, б'ючи по п'ятах кожного селянина, доки його не вб'ють».

Почувши це, два брати схопилися на ноги та почали бити кущі, ганяючись за змієм стежкою, доки нарешті не вбили його. І як свідчення, вони принесли його тушу назад до фігового дерева, але виявили, що їхній брат мертвий.

Спершись лктями на стіл і все ще переплівши пальці, д'Альскур уважно вивчав обличчя Лазаря, пояснюючи: «Як і сталося з трьома братами, їхня недбалість у знищенні зла стала тим самим злом, яке вбило їхнього брата. І так само, як змії живе лише для того, щоб убивати та відбирати у кожної доброї людини; так само робить і Гугон». Він ніжно поплескав по столу. «Послухай мене, Лазаре; тільки ти можеш підійти до змія та вбити його. Якщо ти відмовишся, то сотні добрих чоловіків, жінок та дітей загинуть. А Гугон продовжуватиме вбивати до кінця своїх днів. Як літаючий Божий чоловік і слуга в Його Доброму Війську, ти повинен визнати свій надзвичайний дар і найвищий обов'язок — врятувати Свій народ від зла. Чи збираєте ви мене? Це ваш благочестивий обов'язок сьогодні».

Лазар пирхнув і відвернувся, коли д'Альскур раптово спробував заспокоїти його занепокоєння. «Ні, слухай мене чітко, Лазаре. Убий цього демона, Гугоне, і я призначу тебе своїм особистим губернатором над замком і землями Гілдарда, загалом забезпечивши тебе значним військом для правління над регіоном. Відтепер тобі нічого не бракуватиме до кінця твоїх днів. Все це я тобі дам за те, що ти можеш легко зробити за такий короткий проміжок часу. Моє слово обов'язкове до тих пір, поки ми обидва житимемо, поки ти служитимеш зі мною».

«І все ж ти просиш мене вбивати», — вставив Лазар, все ще дивлячись на кинджал. «Можливо, є

— Іншим способом — справедливою та належною домовленістю між вами двома? — Він нахилився вперед, наполягаючи: — Я не можу забрати життя цієї людини, лорде д'Альскіур, я просто не можу. Шляхтич грюкнув кулаком по столу. Ніж упав набік. «Заради Бога!» Він підвівся. «Чи маєте ви хоч якесь почуття обов'язку чи співчуття до своїх християнських співвітчизників?»

Лазар опустив погляд у смиренній відповіді: «Якщо Тобі буде до вподоби, Господи, у заповідях, даних Мойсеєм, «є тяжким гріхом позбавити життя іншої людини». також написано: Не бійтеся тих, хто може вбити тіло, але не душу. Бійтеся лише того, що може знищити і те, й інше. Як мені виявити обов'язок чи співчуття до ближнього свого та вбити його? в одному й тому ж? Як я можу служити Богові та водночас заперечувати Його правління?»

Д'Альскіур повернувся до своїх охоронців, підняв руки та опустив їх. Він дивився на них, явно приголомшений. «Що це за знак — що мене випадково мучить прокляття?» Він потиснув руку Лазарю, скаржачись їм: «Він тут, у моєму власному замку, — сама відповідь йому. Ця єдина пара крил може зупинити демона Гугона, коли вся моя армія не може. Як мені пощастило знайти літаючу людину, а потім дізнатися, що ревність її віри робить її безплідною перед обличчям Зла?» Він подивився на стелю. «Боже мій, я втратив стільки добрих людей досі!»

«Невже це випробування Йова?» Він недовірко запитав своїх воїнів: «Чи може бути більша лиха прикмета для народу, ніж ця?»

Солдати опустили погляди.

Д'Альскіур ляснув долонями по столу й нахилився до Лазаря, бурмочучи: «Добре тоді. Через тебе я вже втратив багато боєдатних солдатів, багато їжі та припасів, а також дорогоцінний час. А з неминучим нападом Гугона я не міг дозволити собі втратити жодного з них!»

Д'Альскіур спокійно продовжив: «Однак, оскільки ці втрати походять від моїх власних рішень, у мене немає іншого виходу, окрім як прийняти їх. Зрештою, я не можу по праву вважати вашу добросовісність ненависною за мою власну волю; проте це рішення неодмінно ляже на вашу голову, оскільки воно приносить певну та жахливу смерть сотням християн; здебільшого це жінки, діти та люди похилого віку». Потім він звинувачувально погрозив пальцем Лазарю. «І нехай історія назавжди пам'ятає, що самотній та егоїстичний літаючий чоловік — Лазар Гогу — убив їх усіх своїм могутнім мечем самоправедності!» Він схопив кинджал зі столу та вклав його в піхви, додавши з презирливим поглядом: «Меч такої довжини — такого калібру — що його не потрібно розмахувати навіть для того, щоб убити тисячі!» Він відвернувся та кинувся до дверей, гукаючи ззовні: «Вартові!»

Раптом двері розчинилися, і лорд Д'Альскіур зі своїми солдатами вийшли з кімнати, залишивши Лазаря розмірковувати про можливі зобов'язання та подальші очікування, які...

може супроводжувати будь-якого християнського льотчика, якого тримали за рецептом.

~*~

За замковими валами зі сходу напливав плащ ночі; і знежирююче сонце кидало свої останні промені, щоб відзначити ще один вечір після полону Лазаря . На небі перші зірки сутінків пробилися крізь тонкі хмари та їхнє багряне покривало. заходу сонця. А над країною довгих тіней та сонних западин — на захід від замку д'Альсікура , навіть не пройшовши милю крізь тьмяні поля та смоляні ліси — вишикувалася готова армія, можливо, з трьох тисяч вершників і піхотинців. кам'яне ложе звивистої яру. На чолі звивистої колони сидів у сідлі великий лицар. З піднятим забралом шолома він поправляв обладунки на кулаках і передпліччях — це був Гугон з Бурбонезу. Його супроводжували два вершні лицарі.

Ліворуч від Гугона лицар показав пальцем угору яром на поворот. «Пане, він повернувся».

Гугон звернув увагу на розвідника, що наступав, який спрямував свого коня вниз по крутому насипу та вирівнявся на дні яру. Потім він помчав галопом, а Гугон розмірковував уголос: «І диявол д'Альсікура не вбив хлопця?» Він примружився, оглядаючи двох своїх лицарів. «Це або добра прикмета, або велике зло, добре завуальоване». Він пильно оглянув розвідника, що поспішно наступав, і повідомив своїм людям: «Він щось несе з собою; будьте наготові». Двоє солдатів стиснули мечі та спостерігали за наближенням юнака . Розвідник тримав в одній руці згорток тканини, міцно притискаючи його до ребра.

Солдат праворуч від Гугона запропонував: «Можливо, він поранений?»

Гугон похитав головою. «Він сидить занадто прямо для такої рани; а його кінь їде сильно». «Будьте готові до обману, або до зависи самого Диявола». Коли розвідник просувався вперед, два лицарі опустили забрала та вихопили мечі. Гугон сидів нерухомо.

Розвідник сповільнив хід, його кінь сильно задув.

Гугон відповів на його запізнення: «Замок не в Англійському королівстві, хлопче».

— Пробачте мені, пане, — сказав захеканий розвідник. — Слуга був літній і запізнівся . Йому було довго йти від замку до лісової межі.

«Тоді кажи це геть; що каже слуга?»

Розвідник підвів свого коня ближче до Гугона, нахилився вперед, перевів подих і прошепотів: «Ваш астролог говорить правду про свої відіння, милорде. Воистину, лорд д'Альсікур спіймав крилатого диявола. Він піклується про нього під пильною охороною в одній з нижніх келій коридору, вітаючи його як поважного гостя. Також єпископ...

видав офіційний декрет, за дорученням Святого Престолу, стверджуючи, що це був християнський літаючий чоловік; однак єпископ з того часу зник. Слуга також дав слово, сказавши, що якщо ви нападете на замок досить швидко, то оборонні споруди лорда Д'Альсікура не будуть наготові». Хлопець кивнув. «Гадаю, він каже правду, мілорде. Я не бачив замку під посиленою охороною. До того ж, селяни залишаються в селі і не виявляють жодного занепокоєння». І я не бачив жодних патрулів ні вздовж межі лісу, ні за ним — нічого, крім зайця в лісі.

Гюгон кивнув у бік пакунок в руці розвідника . — То ти зловив мені зайця?

— О! Ні , мій пане, — заперечив розвідник, передаючи Гугону пакунок. — Я даремно зупинився. Це подарунок від слуги, який радо вітає твоє просування. Це знак його вдячності та вірності. Він подбав про те, щоб було достатньо для тебе та інших; і сказав, що приготував бенкет для тебе та твоїх людей.

Х'югон зважив пакунок у руці, перш ніж розгорнути тканину, щоб побачити шари нарізаної свинини. Він понюхав м'ясо, кивнув і запитав розвідника: «Чудовий шматок їжі» перед битвою; що ти думаєш?

«О так, мій пане; непоганий шматок, я так розумію», — погодився юнак з посмішкою. «І приготований на власній кухні вашого ворога ». Він подивився на двох лицарів Гюгона в пошуках ознак спільного веселощів, але побачив лише пильні погляди. Вони відклали мечі.

Гюгон відповів хлопцеві: «Саме так, як ти кажеш — їжа від мого ворога». Він знову склав тканину та кинув йому пакунок назад. «Тож наїдайся досхочу».

Хлопець важко ковтнув. «Пане?»

«Ви знаєте цього доброго слугу краще за будь-кого тут, бо бачили його та розмовляли з ним — і дивилися йому прямо в очі. Хіба ви не вважаєте його добросовісним?»

«Так, але він сказав мені, що подарунок призначений саме для тебе, що я не їм м'яса дорогою».

«Однак ти ще не в дорозі, адже ти тепер тут зі мною». І він сказав, що є достатньо й для інших, чи не так?

«Так, мій пане».

«Тоді я пропоную тобі м'ясо та повний шлунок перед битвою. Їж!»

Лицар праворуч від Гюгона поскаржився: «Він же лише хлопчик, пане. Він виконав кожен ваш наказ».

Солдат ліворуч від Гюгона спростовував слова іншого: «Якби він слухався кожного наказу мого пана, то хлопець би зараз жував своє м'ясо, так?»

— Звісно, — погодився Гюгон. — Наїжся м'яса, хлопче! Наїжся досхочу.

Лицар праворуч від нього закотив очі й відвернувся; а лицар ліворуч засміявся й облизнув розвідника. Юнак розгорнув тканину й проковтнув...

пропозиція.

Гюгон обернувся, щоб поглянути через плече, помітивши останнє сяйво сонця, що заходило. «З Христос, Його Святість, і мій добрий астролог, з його Місячною Тарілкою, Доля з нами. Він повернувся до своїх лицарів. «І коли землі д'Альсікура будуть об'єднані під моїм прапором, обидва регіони стануть єдиною великою провінцією, лише щоб служити Божій волі як готова та непохитна сила на захист Франції Його Величності ». Гюгон спрямував свого коня до заходу сонця, оглянув своє військо та віддав накази лицарю праворуч від нього. «Я хочу, щоб ви переконалися, що обози з боєприпасами надійно закріплені для швидкого просування. Я очікую, що ваші люди розташують лінію облогових обозів до того, як лучники д'Альсікура з'являться на валах. У той самий момент ви повинні встановити тарани». Потім він наказав лицарю ліворуч: «І ти маєш наказати своїм людям очистити село та прогнати селян до замку, тримаючи їх на відстані досяжності лучників д'Альсікура, поки частина твоїх найсильніших солдатів підкріпить таран воріт. А тепер повідом шеренги, що ми рухаємося вперед».

Після того, як два капітани Гюгона відскочили від нього, він розвернув свого коня й пильно подивився на розвідника, який напружено їв повний шматок м'яса. Він клацнув пальцями й помахав рукою, Юнак виконав його жест, знову склавши тканину та віддавши пакунок. Гюгон запхав пакунок у сумку свого сідла та відпустив солдата. «Вступай до лав, хлопче». Розвідник натягнув віжки та пришпорив коня.

Тепер сам, але з армією позаду, Гюгон дивився в темне небо на сході й бурмотів собі під ніс: «Зли вчинки не бувають дармими, д'Альсікур. Можливо, серед вас і диявол, але я отримаю вашу голову, як Бог отримає вашу душу». Він нахилився через бік свого коня, висякався і зручно сів у сідло. Так, між стінами сухого русла, обсадженими корінням, армія лорда Гюгона готувалася до руху. Звірі хропли, а солдати вигукували команди, поки невпинний дзвінкий шум обладунків і зброї супроводжувався рівномірним пронизливим шумом вечірніх комах.

~*~

Немов павук, що обвиває свій вечірній улов, Час згорнув вмираюче небо в кокон темряви, лише для того, щоб розгорнути перетворені небеса у сяйво чергового світанку. Коли червоне сонце зійшло, воно розчинило кожну довгу й зтяжну тінь, пом'якшуючи гострі кути слабо захищених замкових валів д'Альсікура. А в надрах...

У кам'яній фортеці, замкненій за грубими дверима, Лазар залишався її поважним гостем і в'язнем під охороною.

Елджо підійшов до кутка кімнати, де згадав про мертвого пацюка. Він присів навпочіпки, провів пальцем по кам'яній плиті та понюхав його, виявивши лише ледь помітні сліди пилу та вина. Він стояв, спантеличений, і шукав інші кутки кімнати, думаючи, що міг ненавмисно помітити тушу деінде; однак вони були так само порожні. Він стиснув щелепи та замислився над цим дивним спогадом. Сама по собі думка про мертвого пацюка його не дуже хвилювала. Що справді непокоїло Лазаруса, так це те, що він вперше виявив, що його сприйняття реальності, яке він пам'ятав, тепер суперечить Істині. У всі свої дні, проведені в катакомбах абатства, він завжди сприймав і відчував речі такими, якими вони були. Якщо він чув шум, то звук був реальним і мав чітке походження. Якщо він бачив рух краєм ока, то справді існувала зміна світла та тіні, яка створювала образ руху. Якщо він відчував присутність Добра чи Зла, то поруч завжди була стаття чи наступне одкровення, яке виправдовувало це відчуття. А оскільки його спогади ніколи раніше його не підводили, сміливо підкреслені його зусиллями запам'ятовувати кожне слово та ілюстрацію, кожного тому, цілого скрипторію...

Він важко зітхнув і підійшов до столу, відкинувши загадку з мертвим пацюком, і відкинув волосся назад.

Він притулив вуха до грубих дверей, почувши нові звуки зовні. Нарешті, звуки металевий засув дверей передували входженню тієї ж пралі, тепер з чорною тканиною, накинутою на руку.

Лазар посміхнувся, але вона не відповіла такою ж привітною посмішкою. Натомість вона розгорнула тканину і підняла її, щоб показати чорну сорочку, спеціально підібрану для нього. «Якщо вже на те пішло, ця тобі пасуватиме краще». Вона скося глянула на нього і додала: «Ця... — Моя біла сорочка зіпсована плямою від вина. — Вона вийшла вперед, підняла сорочку в повітря і розстебнула її для нього. — Ходімо?

«О, так», — відповів Лазар, забираючись у сорочку, поки вона його одягала. Він запропонував: «Можливо, я міг би почистити іншу сорочку — я чистив багато одягу, заплямованого вином». «А якого кольору були ці мантії?» — самовдоволено спитала вона.

«Відтінки коричневого; здебільшого, так і було».

«Саме так; вони не були білими. Білий колір невблаганний. Тепер ти можеш носити чорне — відшиї до п'ят — щоб тебе більше не турбували тлінні плями вина чи пороку, невдахи чи іншої розпусти, яка тебе забруднює». Вона щільно обтягнула сорочку навколо його крил, закрутила його та зайнялася застібанням його блузки. Вона більше не пропонувала нічого взаємно, а дивилася на свої руки. Лазар постійно спостерігав за її губами.

натискаючи на кожну нову гудзику, як це часто роблять люди, чиї пальці з віком стають менш спритними.

Похмурий Лазар відвів погляд. «Будь ласка, вибачте мою дурість; я не хотів забруднити сорочку».

«О, це не пляма», — поспішно зауважила вона. «Це дрібниці».

«Тоді що тебе турбує?»

«Нічого, кажу я. І тобі не слід турбуватися про таку стару й дурну вдову, як я. А тепер дай мені свою руку».

Лазар простягнув руку, поки вона поправляла його манжет. Він запитав: «Будь ласка, скажіть мені, якщо хочете; як я вас перехрестив? Чи можу я зробити це правильно?»

Жінка глузливо засміялася та закотила очі, лише потягнувшись, щоб поправити його інший манжет.

Лазар ніжно поклав її руку на руку і заспокоїв її пальці. На мить, коли їхні Звернувшись до неї поглядом, Лазар побачив біль у її погляді. Раптом вона відірвала від нього руки, відступила назад і схрестила руки. «Ви не маєте права, майстре Лазаре».

Лазар заявив: «Я не розумію. Якщо справа не в сорочці, то що я зробив?»

Вона похитала головою й примружила очі, дивлячись на нього. «Ти нічого не зробив; і все для тебе так, як і має бути. Звісно, не мені втручатися у твої справи». Вона коротко простягнула над ним руку, продовжуючи: «Ти прийняв ванну дворянина, відвідав королівський бенкет; а тепер ти одягаєш найкращий одяг. Більше того, ти ввічливий у всіх відношеннях і маєш глибокі переконання щодо того, що, на твою думку, є правильним, а що ні — якість, яка, безсумнівно, тобі добре послужить. Більше того, ти маєш чудове здоров'я і маєш прожити довге й насичене життя — нічим не зв'язаний, окрім себе та Бога. І з усіма твоїми добрими заслугами та благословеннями, тобі тепер пощастило знати, що мій Господь має намір звільнити тебе, щоб ти міг полетіти звідси далеко і забути це неспокійне місце».

Лазар миттєво променів від радості. «Він погодився мене звільнити?»

Вона кивнула, урочисто кажучи: «Це він має. Мілорд — людина з добрим і щирим серцем — навіть з тими, кому, можливо, бракує його таких самих чеснот».

Лазар зник з посмішки. «Я лише хочу ... те, про що він мене просив... можливо, ти не знаєш...»

«Я знаю все, майстре Лазаре, навіть більше, ніж ви можете собі уявити».

«О?»

Вона пихкнула, сперла руки на стегна та рішуче закинула головою, коли заговорила. «Справді. Я працювала особистою покоївкою у майстра Д'Альсікура та його

діти, більшу частину всіх моїх днів. Я знаю кожну подію, навіть коли вона розгортається. Тож я знаю, що він виявив до вас таку ввічливість, якої не було в жодного поважного гостя, якого він будь-коли приймав у своєму домі. Я знаю, що навіть чоботи... Твої ноги належали його батькові; і блузка, яку ти зараз одягаєш, належить йому. І я знаю, що навіть за нестачі їжі він наполягав на тому, щоб ти насолодилася бенкетом, який він ніколи не скликав для себе — бенкетом, безперечно, гідним нікого, крім Його Величності, короля Франції. І сьогодні, коли я благала про аудієнцію у нього, наполягаючи, щоб він відчинив двері покоїв, я знаю, що ти не врятуєш нас від Гугона, через... ваші власні переконання».

Він відкрив рота, щоб заговорити, але вона перебила його: «Майстре Лазаре, я бачила сьогодні дещо, що бачила лише раз за всі свої роки — той незабутній вираз болю, який я бачила того дня, коли мій лорд дізнався, що його кохану леді д'Альсікур та її братів було вбито рукою Гугона в замку Гілдарда. Чи хотіли б ви знати про це, майстре Лазаре?»

Лазар почав: «Що ти...»

«Я тримала його, поки він плавав... плавав», – виплюнула вона, – «як маленький хлопчик!» Її очі наповнилися сльозами, проте вона стрималася і продовжила: «Але, бачите, він не плавав за себе. Ні, ні... я знаю його серце. Він плавав за нас... за всіх нас, кого він не може захистити. Він знає, що Гугон зробить з нами, і почувається безсилим запобігти цьому». Потім вона підійшла до столу та впала на лавку, закривши обличчя долонями. Вона вибухнула сльозами та приглушеними риданнями.

Лазар стояв над нею, почуваячись абсолютно безпорадним. Він повернувся і подивився на двері, можливо, сподіваючись, що її крики почують інші, хто зможе її заспокоїти. Однак двері так і не відчинилися, почувши стогін жінки. Він стиснув щелепи й оглянув стіни, ніби шукаючи написане на них місце, правильні слова, щоб втішити її — позбавити її болю та заспокоїти шалене биття власного серця. Здавалося, ніби її крики виходили з його власних стримуваних страждань — ніби вона плакала за всіх, включаючи себе. І з кожним новим спалахом її горя він відчував, ніби ніж все глибше вривався йому в груди, вирізаючи саму його серцевину. Усередині нього вирували емоції; біль, гнів і смуток, здавалося, виривали з якоїсь глибокої розірваної посудини. Лазар дивився на горезвісну жінку, закривши обличчя руками. І наступна сльоза, яку він шукав, покотилася не по її руці, а по його власній щоці. Ще дві сльози текли слідом за першими. І здавалося, ніби всюди почався дощ — навіть в Едемі». Лазар закусив губу і заплакав за померлою родиною жінки, бо вони не могли плакати за себе. Він плакав за д'Альсікура та його народ, бо вони мали мало надії на порятунок від Гугона. І він плакав за себе, бо не був готовий стати більшим, ніж його батько, і врятувати сотні від Зла.

У ньому переконання змінилися, як муки та гнів...

Він грюкнув руками по столу, налякавши жінку та змусивши її замовкнути.

«Владико Лазаре, прости мені», – благала жінка, опанувавши себе.

Лазар швидко витер обличчя й глибоко вдихнув. «Я виконую його наказ. Якщо ти будеш згодна, я шукаю...» ще одна аудієнція у лорда д'Альсікура».

«О, дорогий Боже, ти ж нас врятуєш?» Жінка різко встала і кинулася на Лазаря з такою радістю, що мало не збила його з ніг.

Потім вона відпустила його й витерла йому щоку. З широкою посмішкою вона повідомила йому: «Я негайно приведу мого пана! Він буде несамопитий!» Вона змусила себе відвернутися, перш ніж схопити його за руку. «О! Вам ще щось потрібно, майстре Лазаре?»

Однак Лазар не відповів, навіть не звернув на неї уваги. Він пильно дивився на грубі двері, поглинутий мовчанням.

Жінка простежила за його поглядом до дверей. «Пане Лазаре?» — Вона повернулася до нього.

«Що відбувається?»

Лазар відвів погляд від входу. «Що означають ці два роги?»

Вона озирнулася на двері, шукаючи якусь подобу прикріплених рогів. «Там немає рогів, господарю...»

Гуркіт далекої сурми пронісся нижніми коридорами замку, і Лазар вказав на двері, додавши: «А тепер третя, люди кричать».

Вона затулила рота рукою. Жінка просто дивилася на Лазаря, виливаючи всю свою душу крізь очі; і він побачив її жах як жах неминучої загибелі. Він спостерігав за нею обличчя бліде до відтінку його колишньої сорочки — таке ж біле на вигляд, мабуть, як безформний твір привида. Вона стояла там, перед ним, ніби вмираючи всередині.

Тільки колір її очей залишився незмінним, бо їхній білок потемнів до багряного відтінку та наповнився сльозами.

«Що відбувається?» — спитав він.

І перш ніж він встиг її заспокоїти, вона кинулася до дверей і застукала в них. «Відчиніть! Відчиніть двері!»

Лазар почув шаркання охоронців, наближаючись до жінки. «Що таке?»

«Це ж Гугон!» — вигукнула вона, стукаючи ногою у двері. «Охоронці, негайно відімкнуті ці двері!»

Лазар приєднався до неї, і під ударами його кулака двері затремтіли, притулившись до рами.

Двері відчинилися, і за ними вийшов натовп готових до бою солдатів. Лазар упізнав їх

свинець — велетень-солдат, весь укритий рудим волоссям.

«Слава Богу», — важко зітхнула жінка. Вона схопила Лазаря. «Ходімо, швидше!»

Вона нахилилася до його вуха й люто прошепотіла: «Зі своїми крилами ти міг би знайти спосіб втечі через найвище вікно замку. Я можу тебе туди відвести».

Рудоволосий солдат вийшов уперед і втиснувся між ними. Він відірвав руку жінки від Лазаря, повідомивши їй: «Літаючий чоловік залишається, а ви йдіть». Він викликав двох охоронців.

«Проведіть жінку до внутрішньої фортеці. Вона має доглядати за пораненими».

«Зачекайте! Ні!» — запротестувала вона, борючись з обіймами двох охоронців. «Він не може залишитися — заберіть від мене руки!» Вони потягнули її до дверей, поки вона чинила опір і кричала: «Він погодився вбити Гюгона! Відпустіть його — залиште мене в спокої!»

Червоний велетень тримав Лазаря на відстані, міцно притискаючи руку до його грудей, і кричав, перекикуючи крики жінки: «Він не може залишитися беззахисним!» Він крикнув її супроводжуючим: «Геть з нею!» Він витягнув кинджал на Лазаря та пробурмотів: «Ти теж геть». Лазар відступив глибше в кімнату, поки великий чоловік відступав до входу та гавкнув через плече: «Ми запечатуємо літаючого чоловіка всередині та тримаємо ці двері». Коли лунні крики жінки потонули в далекій хвилі криків, що накладалися один на одного, Лазар сперся на стіл і спостерігав, як рудоволосий чоловік виводить своїх солдатів з кімнати. І перш ніж чоловік повністю зачинив двері, він зазирнув крізь вузькі відкриваючи двері, щоб запитати Лазаря: «Ти погодився вбити Гюгона?»

Лазар стиснув щелепу та кивнув.

Погляд чоловіка опустився на чоботи Лазаря, коли він зізнався: «Гюгон видає себе за благочестиву людину, але ми бачимо його різанину. А ти схожий на диявола; проте ти вб'єш ката за нас». Він похитав головою. «Якщо ангели Божі будуть з нами цього дня, я сподіваюся, що вони знають, краще за будь-кого, кого слід пощадити». Він важко зітхнув і кивнув. «Якби рішення було моїм, я б віддав тобі свій меч і відпустив тебе». Потім він знизав плечима. «Але хто я такий — щоб захопити вас у полон чи звільнити з власної волі? Мої руки зв'язані. Я лише людина за мечем». Солдат відпустив себе та замкнув Лазаря за грубими дверима, залишивши Елджо згадувати жахливу долю Нарамсіна — похованого живцем і, безумовно, приреченого на загибель за те, ким він був.

Лазар схрестив руки на столі та розмірковував над своїм важким випробуванням, водночас розмірковуючи над тим, що ж насправді могло бути причиною та засобом його воскресіння. «Можливо, — подумав він, — Бідняк у Христі також розмірковував про своє місце у світі в ті останні дні свого життя».

Він дивився на поліровану латунну основу канделябра як на відображення свого власного відображення.

озирнувся на нього. Він нахилився ближче до свого спотвореного відображення та роздивився його гротескні риси. Наче брехливі дзеркала з історії, блискуча поверхня представляла його нове зображення, з усіма гранями різуче красивого чоловіка — жодних слідів великих вух, собачих зубів чи знайомих рис того Елджо, яким він був насправді.

«Подивися на мене тепер, отче», — сказав Лазар зі слабкою посмішкою, — «Я створений заново; за образом Твоїм».

Він сухо хихикнув, ляснув рукою по столу й гукнув у бік дверей та охоронців: «Я тепер вилікуваний!» Бачите, — саркастично гукнув він, вказуючи на канделябр. — «Я такий, як ви; тож ви можете мене відпустити — я більше не літаючий!»

Він удавано реготав і чекав на відповідь. Краплі поту стікали по його обличчю. Однак він чув лише голоси та звуки солдатів, які готувалися до оборони. Фальшива посмішка Лазаря зникла.

Солдат гавкнув ззовні: «Ми стоїмо за ці двері цілими життями».

Лазар заперечив наказ солдата, гавкнувши: «Тоді тримайте його — але тримайте його відкрито» **щоб я міг звільнитися!**

Солдат, здавалося, ігнорував його, можливо, продовжуючи бойові приготування.

Лазар поскаржився брехливому дзеркалу: «Вони хочуть захистити мене, позбавивши мене можливості врятувати себе?» Він відхилився від свого спотвореного відображення і зітхнув, витираючи смужку поту стікала з його чола.

«Бух-бух-бух...» Звук повільного та рівномірного стуку лунав здалеку.

Він був глибокий і резонуючий — шум міг нагадувати потужне й невпинне серцебиття всього світу, чії безперервні відлуння гуркотять крізь кожну кам'яну поверхню кімнати. Лазар сидів, як статуя, вдивляючись у вируюче полум'я канделябра; його вуха нашорошені, і, слухаючи далекі, але наростаючі крики та вереск убивства та хаосу, здавалося, що всередині замку вирувала битва. Коли шум смерті наближався все ближче до нього, так що колись нерозбірливі крики чоловіків перетворювалися на чутні слова, на чіткі імена та заклики до зброї рішучих воюючих людей, Лазар міг просто сидіти, слухати, розмірковувати та розмірковувати про свою долю під рукою Гугона. «Батьку, — розмірковував він уголос, — з дня твоєї смерті — окрім усього...» фоліант чи рукопис, окрім потертої та порваної карти світу, — можливо, я зібрав за такий короткий час більше про це зловісне місце, ніж будь-яке абатство могло б по-справжньому розкрити. — Він загубився у полум'ї. Сльоза пробігла по його щоці.

~*~

Люди Гугона незмінно захоплювали охоронців біля дверей д'Альсікура, замінюючи їх новими людьми. Лазар чув усе це — навіть останні слова щирого

молитва, коли лучники Гугона залишили весь лад там, де вони стояли. Він чув, як поранені солдати благали людей Гугона, перш ніж їхні слова закінчилися виттям чи стогін. Він чув голоси команд, що наказували людям винести тіла та взяти під варту двері. Він чув тривогу в розмовах щойно замінені охоронців, коли вони шепотілися між собою про літаючих Дияволів, жахливих Чудовиськ, Велику Мор, лихі прикмети, одкровення Зла та інші чутки про пророцтва. Справді, Лазар чув усе це — і він чув достатньо.

Він пильно подивився на канделябри. Одна за одною свічки згасали та гасли. І під світлом останнього палаючого ґнота він помітив зовсім інше, гротескне відображення себе. У нових вигинах та кутах латунної основи світильника, під новим кутом, він побачив людську істоту з високими вухами та видовженим обличчям, яке могло нагадувати виступаючу та надмірно виражену морду собаки. Він стиснув щелепи, відкинув щойно спотворене відображення себе та звернув увагу на двері, звідки все ще чув, як охоронці шепотіли та розмірковували про нього.

Він встав з-за столу, схопив канделябр і жбурнув його в грубі двері; його уламки з гуркотом розлетілися по підлозі. «Я не літаючий Диявол! Я не Монстр! Я...»

Він перевів подих, вибіг з дому та почав бити кулаком по дверях, кричачи: «Хто ж справжній Монстр, як не той, хто вбиває свого брата? І з якої причини? Щоб охороняти ті самі двері, як і його брат перед ним, і тримати мене тут, коли я ніколи не вбивав? Ні, ви — Монстри! Ви — Дияволи! Ви — зараза всього суцього».

Правильно і добре! Ти — зараза!

Лише кілька сантиметрів дерева відділяли його від охоронців; проте він не почув жодної відповіді — навіть звуку кроків чи рівного дихання. Він відвернувся і зібрався з силами.

важкий зітхання.

Неймовірне відчуття спокою принижило Лазаря; він спокійно обійшов стіл, прямуючи до сніячого ложа та бурмочучи: «Можливо, я той, про кого кажуть». Він упав на коліна на солом'яний матрац і розмірковував про долю Нарамсіна. «Світ належить їм. Тут немає місця для літаючого...»

Лазар упав на живіт і шукав лише свого світу мрій, сподіваючись, що ніколи не прокинеться і ніколи більше не зіткнеться з кошмаром, який він пізнав як світ Людини. Справді, він прагнув місця темряви та глибокої тіні, де навіть дні були схожі на ніч. Він нічого не бажав, окрім, можливо, чогось подібного до

Царство Порожнечі, де все — ніщо. Це було те захаращене горище Творіння, де збиралися всі менш щасливі та покинуті істоти; як-от спіймана муха, спіймана в сітку риба, зарізане ягня і, можливо, навіть... літаючі монстри.

[Кінець розділу 15]

Цей літературний твір був створений виключно з присвятою

Едгар Аллан По (1809—1849)

— Нехай його спадщина живе в кожному з нас —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~